

Ministerieel besluit tot bescherming als monument van de Nieuw-Zeelandse betonnen schuilplaats (W.O. I) 'Wimbledon' in Zonnebeke (Passendale)

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 17 oktober 2014;

Gelet op het ministerieel besluit van 16 januari 2014 tot vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen Nieuw-Zeelandse betonnen schuilplaats (W.O. I) 'Wimbledon' in Zonnebeke (Passendale);

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed en gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 4 september 2014,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012:

Wegens de historische en de sociaal-culturele waarde als monument:
Nieuw-Zeelandse betonnen schuilplaats (W.O. I) 'Wimbledon', gelegen in Zonnebeke (Passendale), 's Graventafelstraat 55 en zonder nummer bekend ten kadaster:

Zonnebeke, 2de afdeling, sectie A, perceelnummer 1214B (deel) en een deel van het openbaar domein zoals afgebakend op bijgevoegd plan.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische, in casu militair-historische waarde en historische contextwaarde:

Als zijnde een zeldzame Nieuw-Zeelandse militaire post die na de Derde Slag bij Ieper is opgetrokken

op de hoogte bij 's Graventafel. Deze hoogte blijkt de ganse oorlog een belangrijke strategische rol te hebben gespeeld, waarvoor zwaar gevochten werd tijdens de Eerste en Derde Slag bij Ieper. Het vlakbij gelegen gedenkteken voor de Nieuw-Zeelandse Divisie herinnert aan deze Derde Slag. Hoewel er na deze slag in de omgeving heel wat geallieerde betonnen constructies waren opgetrokken, is dit één van de zeldzaam overgebleven Britse militaire posten in deze regio. Door deze kleine constructie op te trekken in een berm achter de heuveltop, was hij voor de vijand moeilijk waarneembaar.

Als zijnde een militaire constructie die getuigt van de evolutie die de oorlogsvoering tijdens de Eerste Wereldoorlog onderging en waarbij het gebruik van beton voor militaire verdedigingswerken aan belang won.

Historische, in casu architectuurhistorische waarde:

Als zijnde een Britse militaire constructie, opgetrokken met zogenaamde 'baby elephants'. Pas na de Derde Slag bij Ieper zou ook het Britse leger het systeem van ononderbroken loopgraven verlaten ten gunste van een verdedigingssysteem met voorposten met zogenaamde 'elephant shelters', betonnen posten opgetrokken met gegolfd plaatijzer. Kleinere varianten van deze golfplaten werden aangeduid met 'baby elephants'. Dergelijke 'baby elephants' werden in de winter van 1917-1918 door Nieuw-Zeelandse genie-eenheden gehanteerd voor de bouw van kleine betonnen schuilplaatsen. Er zijn slechts een zeer beperkt aantal van deze kleine constructies met 'baby elephants' bewaard gebleven.

Sociaal-culturele waarde:

Als materiële getuige van de 'Grooten Oorlog' die de frontstreek jarenlang in zijn greep had en honderdduizenden mensenlevens verwoestte. De Eerste Wereldoorlog was een internationale gebeurtenis bij uitstek, met o.m. de Westhoek als strijdtoneel waar honderdduizenden mannen uit de hele wereld vochten. De herinnering aan de Eerste Wereldoorlog kent nog steeds een breed maatschappelijk en internationaal draagvlak.

Als stille getuige, die door de jarenlange inbedding in het landschap van de frontstreek als het ware deel is gaan uitmaken van het landschap.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009, 4 december 2009, 10 juni 2011 en 22 juni 2012 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010, 2 augustus 2011 en 27 juli 2012).

Brussel,

05 FEB. 2015

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS